

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 12. junija 2014*

„Carinska unija in skupna carinska tarifa — Nezakonita odstranitev blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora — Nastanek carinskega dolga“

V zadevi C-75/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesfinanzhof (Nemčija) z odločbo z dne 11. decembra 2012, ki je prispela na Sodišče 14. februarja 2013, v postopku

SEK Zollagentur GmbH

proti

Hauptzollamt Gießen,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi A. Borg Barthet (poročevalec), predsednik senata, S. Rodin in F. Biltgen, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za SEK Zollagentur GmbH T. Ulbrich, odvetnik,
- za Evropsko komisijo B.-R. Killmann in L. Keppenne, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 50 in 203 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 648/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2005 (UL L 117, str. 13, v nadaljevanju: Carinski zakonik).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo SEK Zollagentur GmbH (v nadaljevanju: SEK Zollagentur) in Hauptzollamt Gießen v zvezi z zahtevo za povračilo carinskih dajatev, ki jih prva dolguje, ker naj bi med tranzitnim postopkom odstranila zadevno blago izpod carinskega nadzora.

Pravni okvir

- 3 Člen 4 Carinskega zakonika določa:

„V tem zakoniku veljajo naslednje opredelitve:

[...]

(13) ‚Carinski nadzor‘ pomeni splošne ukrepe carinskih organov za zagotovitev spoštovanja carinskih predpisov, po potrebi pa tudi drugih predpisov, ki veljajo za blago, zavezano carinskemu nadzoru;

(14) ‚Carinska kontrola‘ pomeni posebna dejanja, ki jih izvajajo carinski organi za zagotovitev pravilne uporabe carinskih predpisov in druge zakonodaje v zvezi z vstopom, izstopom, tranzitom, prenosom in končno uporabo blaga, ki se giblje med carinskim območjem Skupnosti in tretjimi državami kot tudi v zvezi s prisotnostjo blaga, ki nima statusa Skupnosti; taka dejanja lahko vključujejo pregledovanje blaga, preverjanje podatkov iz deklaracije, preverjanje obstoja in avtentičnosti elektronskih ali pisnih dokumentov, pregledovanje poslovnih knjig in drugih evidenc, pregledovanje prevoznih sredstev, pregledovanje prtljage in drugih stvari, ki jih potniki nosijo s seboj ali na sebi, ter izvajanje uradnih preiskav in drugih podobnih dejanj.

(15) ‚Carinsko dovoljena raba ali uporaba blaga‘ pomeni:

- (a) vnos blaga v carinski postopek,
- (b) vnos blaga v prosto cono ali prosto skladišče;
- (c) ponovni izvoz blaga s carinskega območja Skupnosti;
- (d) uničenje blaga;
- (e) odstop blaga državnim blagajni.

[...]

(20) ‚Prepustitev blaga‘ pomeni dejanje, s katerim carinski organi prepustijo blago za namene, ki jih določa carinski postopek, v katerega je blago dano.

[...]“

4 Člen 37(1) navedenega zakonika določa:

„Blago, ki je vneseno na carinsko območje Skupnosti, je od trenutka vnosa predmet carinskega nadzora. Skladno z veljavnimi določbami je lahko predmet kontrole s strani carinskih organov.“

5 Člen 50 Carinskega zakonika določa:

„Do pridobitve ene od carinsko dovoljenih rab ali uporab dobi blago, predloženo carini, takoj po predložitvi status blaga v začasni hrambi. To blago se v nadaljevanju imenuje ‚blago v začasni hrambi‘.“

6 Člen 91 Carinskega zakonika določa:

„1. Zunanji tranzitni postopek omogoča gibanje, od enega do drugega kraja na carinskem območju Skupnosti:

(a) neskupnostnega blaga, ne da bi bilo to blago zavezano plačilu uvoznih ali drugih dajatev ali ukrepom trgovinske politike;

[...]

2. Gibanje iz odstavka 1 poteka:

(a) v okviru zunanjega skupnostnega tranzitnega postopka; ali

[...]“

7 Člen 92 Carinskega zakonika določa:

„1. Zunanji tranzitni postopek se konča in obveznosti imetnika so ustrezno izpolnjene, kadar je blago dano v postopek in namembni carinski urad izda zahtevane dokumente v skladu z določbami za ta postopek.“

2. Carinski organi zaključijo postopek, če lahko na podlagi primerjave podatkov, s katerimi razpolaga urad za odpravo blaga, s podatki, ki jih ima na razpolago namembni urad, ugotovijo, da je bil postopek pravilno končan.“

8 Člen 96(1) tega zakonika določa:

„Glavni zavezanec je imetnik postopka v okviru zunanjega skupnostnega tranzitnega postopka. Odgovoren je za:

(a) predložitev nedotaknjene blaga namembnemu carinskemu uradu v predpisanem roku, pri čemer je dolžan spoštovati ukrepe, ki so jih carinski organi sprejeli za zagotovitev prepoznavanja;

(b) spoštovanje določb skupnostnega tranzitnega postopka.“

9 Člen 201(1) navedenega zakonika določa:

„Carinski dolg pri uvozu nastane:

(a) sprostitvijo v prosti promet blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, ali

[...]“

10 Člen 203 Carinskega zakonika določa:

„1. Carinski dolg pri uvozu nastane:

— z nezakonito odstranitvijo blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora.

2. Carinski dolg nastane v trenutku odstranitve blaga izpod carinskega nadzora.

3. Dolžniki so:

— oseba, ki je odstranila blago izpod carinskega nadzora,

[...]

— po potrebi oseba, ki mora izpolniti obveznosti, izhajajoče iz zadrževanja blaga v začasni hrambi ali uporabe carinskega postopka, v katerega je bilo dano to blago.“

11 Člen 236(1) navedenega zakonika določa:

„Uvozne ali izvozne dajatve se povrnejo, kolikor se ugotovi, da v trenutku plačila znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

[...]“

12 Člen 398 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1192/2008 z dne 17. novembra 2008 (UL L 329, str. 1), določa:

„Osebe, ki želijo opravljati skupnostne tranzitne operacije, ne da bi morale blago in ustrezno tranzitno deklaracijo predložiti uradu odhoda ali na kakem drugem pooblaščenem mestu, lahko pridobijo status pooblaščenega pošiljatelja.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

13 Na carinsko območje Unije je bila 15. januarja 2010 vnesena pošiljka dvanajstih nosilcev za kolesa. Pošiljka je bila dana v začasno hrambo in imetnik tega skladišča je predložil blago carini in zanj predložil skupno deklaracijo.

14 Družba SEK Zollagentur je 17. januarja 2010 predložila deklaracijo za vnos nosilcev za kolesa v zunanji skupnostni tranzitni postopek. Do prepustitve nosilcev za kolesa za priglašeni postopek je prišlo istega dne.

15 Naslednji dan bi moral prevoznik, ki ga je pooblastila družba SEK Zollagentur, pooblaščen pošiljatelj, v prostoru začasne hrambe prevzeti več pošiljk, vključno z navedenim blagom, in jih dobaviti prejemniku v Grevnu (Nemčija).

16 Ob dobavi pošiljke blaga je prejemnik ugotovil, da ta ni vsebovala nosilcev za kolesa, o čemer je obvestil namembni carinski urad.

- 17 Hauptzollamt Gießen je nato na družbo SEK Zollagentur naslovil dopis, v katerem jo je zaprosil za informacije v zvezi s krajem, v katerem so bili nosilci za kolesa. Ta družba je odgovorila, da nosilcev za kolesa 17. januarja 2010 ni bilo mogoče naložiti. Navedla je, da imetnik začasne hrambe pošiljk, ki so bile shranjene v njegovem skladišču, ni mogel shraniti tako, da bi jih bilo mogoče najti in jih vse predati prevozniku. To je razlog, zaradi katerega nosilci za kolesa niso bili predani prevozniku, kakor je bilo načrtovano, in so ostali v začasni hrambi.
- 18 Nosilci za kolesa so bili 1. februarja 2010, po začetku novega tranzitnega postopka, ponovno poslani. Prejemnik je nato navedeno blago sprostil v prosti promet pri namembnem carinskem uradu in plačal 2 000 EUR uvoznih dajatev.
- 19 Hauptzollamt Gießen je tudi od družbe SEK Zollagentur zahteval plačilo tega zneska, ker naj bi s tem, da blaga med prvim tranzitnim postopkom ni predložila namembnemu uradu, to blago odstranila izpod carinskega nadzora.
- 20 Družba SEK Zollagentur je menila, da so bile zahtevane uvozne dajatve brez zakonske podlage in je na podlagi člena 236 Carinskega zakonika zahtevala njihovo vračilo. Trdila je namreč, da se je tranzitni postopek ne glede na deklaracijo, ki jo je vložila, začel šele z dejanskim prevzemom blaga pri imetniku skladišča. Tako se pred začetkom prevoza zunanji skupnostni tranzitni postopek ni začel, tako da naj bi bil edini subjekt, odgovoren za navedeno odstranitev, lastnik skladišča.
- 21 Družba SEK Zollagentur je po tem, ko je bil zavrnen njen ugovor zoper odločbo o zavrnitvi zahteve za vračilo, vložila tožbo pri Finanzgericht Hessen, ki je potrdilo zavrnitev vračila z obrazložitvijo, da dajatev ni bilo mogoče vrniti, ker so bile zakonsko dolgovane. Pri Bundesfinanzhof je zato vložila revizijo.
- 22 V teh okoliščinah je Bundesfinanzhof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba upoštevne določbe Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, zlasti člen 50 te uredbe, razlagati tako, da je blago, ki ga carinski organ prepusti določeni osebi v začasno hrambo na odobrenem kraju, odstranjeno izpod carinskega nadzora, če je sicer zanj vložena deklaracija za zunanji tranzitni postopek, vendar dejansko ne spremlja izdanih dokumentov pri načrtovanem prevozu in ni predloženo namembnemu carinskemu organu?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je v takem primeru oseba, ki je kot pooblaščen pošiljatelj blago dala v tranzit, dolžnik na podlagi prve alineje člena 203(3) Carinskega zakonika ali na podlagi četrte alineje člena 203(3) tega zakonika?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 23 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člena 50 in 203 Carinskega zakonika razlagati tako, da je treba šteti, da je blago v začasni hrambi odstranjeno izpod carinskega nadzora, če je sicer zanj vložena deklaracija za zunanji tranzitni postopek, vendar ne zapusti skladišča in ni predloženo namembnemu carinskemu organu, tranzitni dokumenti pa so bili temu organu predloženi.
- 24 Najprej je treba opredeliti trenutek, ko v skladu s carinskim zakonikom preneha začasna hramba blaga in se zanj začne postopek zunanjega skupnostnega tranzita.

- 25 V zvezi s tem je treba spomniti, da je treba člen 50 Carinskega zakonika razlagati tako, da je neskupnostno blago, katerega carinsko deklaracijo so carinski organi sprejeli za njegov vnos v zunanji skupnostni tranzitni postopek in ki ima status blaga v začasni hrambi, vneseno v ta carinski postopek in tako pridobi carinsko dovoljeno rabo ali uporabo v trenutku njegove prepustitve (sodba *Codirex Expeditie*, C-542/11, EU:C:2013:429, točka 55).
- 26 Blago, kakršno je to v postopku v glavni stvari, je tako lahko vneseno v postopek zunanjega skupnostnega tranzita šele po njegovi prepustitvi. Toda na podlagi podatkov predložitvenega sodišča je bila prepustitev blaga iz postopka v glavni stvari opravljena 17. januarja 2010, pri čemer je bilo torej to blago vneseno v carinski postopek zunanjega skupnostnega tranzita s tem dnem.
- 27 Za odgovor na tako preoblikovano prvo vprašanje je treba preveriti, ali je lahko blago, ki ni zapustilo skladišča, odstranjeno izpod carinskega nadzora, čeprav so bili tranzitni dokumenti namembnemu carinskemu uradu predloženi.
- 28 V zvezi s tem je treba spomniti, da je treba v skladu s sodno prakso Sodišča pojem odstranitve izpod carinskega nadzora iz člena 203(1) Carinskega zakonika razumeti kot vsako dejanje ali opustitev, ki pristojnim carinskim organom preprečuje, čeprav začasno, dostop do blaga pod carinskim nadzorom in izvajanje nadzora, določenega s členom 37(1) Carinskega zakonika (sodbe *D. Wandel*, C-66/99, EU:C:2001:69, točka 47; *Liberexim*, C-371/99, EU:C:2002:433, točka 55, in *Hamann International*, C-337/01, EU:C:2004:90, točka 31).
- 29 Ker je v skladu s členom 96 Carinskega zakonika glavni zavezanec odgovoren za predložitev nedotaknjenga blaga namembnemu carinskemu uradu, je tranzitni dokument, na podlagi katerega se opravlja prevoz blaga, ki je v postopku zunanjega skupnostnega tranzita, nesporno bistven za dobro delovanje te ureditve. Tako odstranitev – čeprav le začasna – tega blaga lahko škodi ciljem navedene ureditve, saj preprečuje, v nasprotju s tem, kar določa člen 37 Carinskega zakonika, da bi carinske službe navedeno blago zasegle. Taka začasna odstranitev poleg tega otežuje tako opredelitev blaga, ki je predmet tranzitnega postopka, kot tudi določitev carinskega postopka, ki se za to blago uporablja (glej po analogiji sodbo *British American Tobacco*, C-222/01, EU:C:2004:250, točka 52).
- 30 V enakih okoliščinah je treba začasno odstranitev tranzitnega dokumenta v zvezi z blagom, ki je navedeno na tem dokumentu, opredeliti kot odstranitev navedenega blaga izpod carinskega nadzora. V skladu z razlago, ki jo je Sodišče podalo v sodbah *D. Wandel* (EU:C:2001:69), *Liberexim* (EU:C:2002:433) in *Hamann International* (EU:C:2004:90), ta odstranitev dejansko pomeni tudi dejanje, katerega posledica je ta, da sta pristojnemu carinskemu organu preprečena – čeprav začasno – dostop do blaga pod carinskim nadzorom in izvajanje nadzora v skladu s carinskimi predpisi Unije (glej v tem smislu sodbo *British American Tobacco*, EU:C:2004:250, točka 53).
- 31 Prav tako je treba spomniti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso za odstranitev blaga izpod carinskega nadzora zahteva le izpolnitev objektivnih pogojev, kakršen je fizični neobstoj blaga na dogovorjenem kraju skladiščenja v trenutku, ko namerava carinski organ navedeno blago pregledati (glej sodbi *D. Wandel*, EU:C:2001:69, točka 48, in *Liberexim*, EU:C:2002:433, točka 60).
- 32 Za odstranitev blaga izpod carinskega nadzora torej zadostuje, da je bilo blago objektivno odstranjeno izpod morebitnega nadzora, ne glede na to, ali je pristojni organ ta nadzor dejansko opravil ali ne (sodba *British American Tobacco*, EU:C:2004:250, točka 55).
- 33 Glede na zgornje preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 50 in 203 Carinskega zakonika razlagati tako, da je treba šteti, da je blago v začasni hrambi odstranjeno izpod carinskega nadzora, če je sicer zanj vložena deklaracija za zunanji tranzitni postopek, vendar ne zapusti skladišča in ni predloženo namembnemu carinskemu organu, tranzitni dokumenti pa so bili temu organu predloženi.

Drugo vprašanje

- 34 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 203(3) Carinskega zakonika razlagati tako, da je v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, v katerih je blago odstranjeno izpod carinskega nadzora, oseba, ki je kot pooblaščen pošiljatelj blago vnesla v carinski postopek zunanjega skupnostnega tranzita, dolžnik v skladu s to določbo.
- 35 Opozoriti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, če je bilo zadevno blago nezakonito odstranjeno izpod carinskega nadzora, ko je že bilo v postopku zunanjega skupnostnega tranzita, imetnik postopka, ki je glavni zavezanec v smislu člena 96(1) Carinskega zakonika, tisti, ki mora izpolniti obveznosti, izhajajoče iz uporabe navedenega postopka, in ki je dolžnik carinskega dolga v smislu člena 203(3), četrta alineja, tega zakonika, če se ne uporabljajo določbe prvih treh alinej tega odstavka (sodba Codirex Expeditie, EU:C:2013:429, točka 33).
- 36 Če pa blago ob navedeni odstranitvi še ni bilo v postopku zunanjega skupnostnega tranzita, temveč je bilo še vedno v začasni hrampi, je dolžnik carinskega dolga, če se ne uporabljajo določbe prvih treh alinej člena 203(3), oseba, ki mora izpolniti obveznosti, izhajajoče iz zadrževanja blaga v začasni hrampi, in ki ima to blago po raztovarjanju zaradi njegove premestitve ali skladiščenja (glej v tem smislu sodbi United Antwerp Maritime Agencies et Seaport Terminals, C-140/04, EU:C:2005:556, točka 39, in Codirex Expeditie, EU:C:2013:429, točka 34).
- 37 Kot je bilo navedeno v točki 26 te sodbe, pa je bilo to blago vneseno v carinski postopek zunanjega skupnostnega tranzita. Tako je imetnica tega postopka, in sicer SEK Zollagentur, ki je kot pooblaščen pošiljateljica glavna zavezanka v smislu člena 96, dolžnica carinskega dolga v smislu člena 203(3), četrta alineja, tega zakonika, če se ne uporabljajo določbe prvih treh alinej tega odstavka, kar pa mora ugotoviti predložitveno sodišče.
- 38 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 203(3), četrta alineja, Carinskega zakonika razlagati tako, da je v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, v katerih je blago odstranjeno izpod carinskega nadzora, oseba, ki je kot pooblaščen pošiljatelj blago vnesla v carinski postopek zunanjega skupnostnega tranzita, dolžnik v skladu s to določbo.

Stroški

- 39 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

- Člena 50 in 203 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 648/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2005, je treba razlagati tako, da je treba šteti, da je blago v začasni hrampi odstranjeno izpod carinskega nadzora, če je sicer zanj vložena deklaracija za zunanji tranzitni postopek, vendar ne zapusti skladišča in ni predloženo namembnemu carinskemu organu, tranzitni dokumenti pa so bili temu organu predloženi.**
- Člen 203(3), četrta alineja, Uredbe št. 2913/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 648/2005, je treba razlagati tako, da je v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, v katerih je blago odstranjeno izpod carinskega nadzora, oseba, ki je kot pooblaščen pošiljatelj blago vnesla v carinski postopek zunanjega skupnostnega tranzita, dolžnik v skladu s to določbo.**

Podpisi